

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Jaroslava Vlašiny a soudců JUDr. Milana Kamlacha a JUDr. Bohuslava Hnízдила v právní věci žalobce: **Ing. J. Z.**, zastoupený JUDr. Alešem Vídenským, advokátem se sídlem Sokolská tř. 22, Ostrava – Moravská Ostrava, proti žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**, se sídlem Na Poříčním právu 376/1, Praha 2, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 24. 2. 2006, č.j. 2005/55050-442, o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 3. 8. 2007, č.j. 1 Cad 46/2006 – 21,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá.**
- II. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobci na nákladech řízení částku 2400 Kč na účet advokáta JUDr. Aleše Vídenského, a to do 3 dnů od právní moci rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

Žalovaný brojí včas podanou kasační stížností proti v záhlaví uvedenému rozsudku Městského soudu v Praze (dále též „městský soud“), kterým bylo zrušeno jeho rozhodnutí ze dne 24. 2. 2006, č. j. 2005/55050-442, a věc mu vrácena k dalšímu řízení. Napadeným rozhodnutím žalovaný zamítl podle ustanovení § 59 odst. 2 správního řádu [v celém textu míněn zákon č. 71/1967 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů; s účinností od 1. 1. 2006 nahrazen zákonem č. 500/2004 Sb., správním řádem, ve znění pozdějších předpisů – pozn. soudu] odvolání žalobce a potvrdil jím rozhodnutí Úřadu práce v Ostravě (dále jen „úřad práce“) ze dne 8. 8. 2005, č. j. OTA-5615/2005-1, kterým byl žalobce vyřazen z evidence uchazečů o zaměstnání dle ustanovení § 30 odst. 2 písm. e) a odst. 3 a §

31 písm. d) zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění účinném do 30. 6. 2006 (dále jen „zákon o zaměstnanosti“), z důvodu maření součinnosti s úřadem práce ode dne 14. 7. 2005.

V odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí žalovaný uvedl, že žalobce byl dostatečně poučen o právech a povinnostech uchazeče o zaměstnání, včetně povinnosti dodržovat stanovené termíny návštěv na úřadu práce. Žalobce tuto svoji povinnost dne 14. 7. 2005 nesplnil. Žalovaný se ztotožnil s názorem úřadu práce, že žalobce neprokázal vážné důvody uvedené v § 5 písm. c) zákona o zaměstnanosti pro omluvu nedostavení se k jednání na úřadu práce ve stanoveném termínu a byl proto správně z evidence uchazečů o zaměstnání vyřazen sankčně podle § 30 odst. 2 písm. e) téhož zákona. Žalobcem doložené potvrzení o účasti na výběrovém řízení dne 14. 7. 2005 uznal jako důvod vážný, ale úřad práce by ho vzal jako omluvu na sjednaném termínu, jen kdyby tak učinil před sjednanou návštěvou, což však žalobce neučinil. Z vyjádření žalobce vyplývá, že měl dost času na to, aby sjednanou návštěvu na den 14. 7. 2005 přeobjednal. Žalobcem uváděné důvody tak nejsou podle žalovaného podřaditelné pod § 5 písm. c) zákona o zaměstnanosti, zejména samotné opomenutí žalobce takovým důvodem není.

V žalobě podané proti tomuto rozhodnutí žalovaného žalobce namítal, že se dne 14. 7. 2005 nedostavil na úřad práce, protože bez součinnosti s úřadem práce se účastnil pohovoru u firmy AVHB – Hydraulika s. r. s. Opava Jaktař, pohovory začaly kolem 9. hodiny a skončily kolem poledne, do místa bydliště dorazil kolem 15. hodiny. Dále žalobce uvedl, že sice vidina získání zaměstnání zapříčinila či zastínila jeho povinnost dostavit se dne 14. 7. 2005 na úřad práce, ještě týž den odpoledne však příslušné pracovníci telefonoval, ale nikdo telefon nebral. Následující den opět telefonicky kontaktoval příslušný úřad práce a hovořil s příslušnou pracovnící o důvodech svého nedostavení předešlý den. Po zahájení správního řízení znovu celou situaci vysvětlil a rovněž potvrdil a předal písemné potvrzení o konaném výběrovém řízení, včetně toho, že se dne 14. 7. 2005 výběrového řízení účastnil. Žalobce se domnívá, že jeho případ je podřaditelný pod bod 7 § 5 písm. c) zákona o zaměstnanosti, jmenovitě pod vážné osobní důvody, pro které se nedostavil na úřad práce ve stanoveném termínu, neboť ihned následující den prokazatelně podal vysvětlení a následně tyto vážné důvody doložil a prokázal. Žalobce navrhl, aby městský soud napadené rozhodnutí žalovaného i rozhodnutí úřadu práce zrušil a věc vrátil k dalšímu řízení.

Městský soud v Praze rozsudkem ze dne 3. 8. 2007, č. j. 1 Cad 46/2006 – 21, zrušil napadené rozhodnutí žalovaného a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Městský soud při posuzování dané věci vycházel z následujících skutkových okolností: Žalobce se nedostavil bez omluvy na úřad práce ve stanoveném termínu dne 14. 7. 2005. Dne 15. 7. 2005 žalobce telefonicky omluvil svou nepřítomnost účastí na výběrovém řízení a zároveň byl poučen o možnosti doložit tuto účast na výběrovém řízení na příští schůzce, která byla sjednána na den 18. 7. 2005. Na tuto schůzku se dostavil, účast na výběrovém řízení dne 14. 7. 2005 nedoložil. Dne 26. 7. 2005 bylo zahájeno správní řízení ve věci vyřazení žalobce z evidence z důvodu maření součinnosti s úřadem práce. Oznámení o zahájení správního řízení žalobce převzal dne 28. 7. 2005 a dne 1. 8. 2005 doložil úřadu práce potvrzení o účasti na výběrovém řízení dne 14. 7. 2005 u firmy AVHB – Hydraulika s. r. s. Opava Jaktař, které bylo vystaveno dne 28. 7. 2005. Dne 8. 8. 2005 úřad práce vydal napadené

rozhodnutí, kdy jednání žalobce posoudil jako maření součinnosti s úřadem práce, a proto rozhodl o vyřazení žalobce z evidence uchazečů o zaměstnání. V odůvodnění svého rozhodnutí úřad práce uvedl, že nemůže akceptovat žalobcovo zdůvodnění neúčasti na jednání, neboť o termínu konání konkurzu se nepochybně nedozvěděl až v den konání, takže se mohl dostavit na úřad práce 13. 7. 2005 a omluvit se z jednání dne 14. 7. 2005.

Městský soud se zabýval otázkou, zda jednání žalobce lze podřadit pod § 5 písm. c) bod 7 zákona o zaměstnanosti. Podle názoru městského soudu účast žalobce dne 14. 7. 2005 na pohovoru je vážným osobním důvodem, pro který se na úřad práce ve stanoveném termínu nedostavil. I když se žalobce ve stanovený den opomenul dostavit k úřadu práce, aniž se před tímto dnem nebo v tento den řádně omluvil, nelze z jeho následného jednání (telefonického a osobního rozhovoru, předložení potvrzení o pohovoru před vydáním prvostupňového rozhodnutí) vyvodit úmysl mařit součinnost s úřadem práce. Pro vyřazení žalobce z evidence uchazečů o zaměstnání tak nebyly splněny podmínky stanovené v § 30 odst. 2 písm. e) zákona o zaměstnanosti. Městský soud proto shledal rozhodnutí žalovaného nezákonným a podle § 78 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), je zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

Rozsudek městského soudu napadl žalovaný (dále jen „stěžovatel“) kasační stížností z důvodu vymezeného v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Stěžovatel je toho názoru, že městský soud aplikoval v daném případě sice správnou právní normu, konkrétně ustanovení § 31 písm. d) zákona o zaměstnanosti, avšak nesprávně ji vyložil. Stěžovatel se neztotožňuje s právním názorem městského soudu, že za vážný důvod ve smyslu citovaného ustanovení zákona o zaměstnanosti ve spojení s § 5 písm. c) bod 7 téhož zákona nutno považovat účast na výběrovém řízení v termínu, který byl uchazeči o zaměstnání stanoven k návštěvě úřadu práce. V této souvislosti stěžovatel odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 10. 2006, č.j. 6 Ads 3/2006 – 71, kde se mimo jiné uvádí, že v případě ztráty zaměstnání měl uchazeč o zaměstnání možnost volby, zda bude hledat nové zaměstnání sám, či zda se přihlásí na úřad práce. Pokud zvolil druhou možnost, pak byl povinen kromě výhod, které zařazení do evidence uchazečů o zaměstnání s sebou nese, akceptovat přednost povinností uložených úřadem před vlastními aktivitami při hledání zaměstnání. Vysloveným názorem není bagatelizována ani zpochybňována aktivita uchazeče o zaměstnání při nalézání vhodných pracovních příležitostí, nelze jí však omlouvat nesplnění povinností uložených úřadem práce. Žalobce si tak podle stěžovatele musel být vědom svých povinností i následků jejich nesplnění. K maření součinnosti s úřadem práce postačí i nevědomá nedbalost. Sám žalobce tvrdil, že o výběrovém řízení věděl již několik dní předem. Mohl tedy kontaktovat úřad práce před datem 14. 7. 2005 a domluvit si jiný termín návštěvy. Žalobce si svou nedbalostí způsobil, že se na úřad práce ve stanovený termín nedostavil a neplnil si svoje povinnosti uchazeče o zaměstnání, které mu plynou ze zákona o zaměstnanosti. Stěžovatel navrhl, aby byl napadený rozsudek zrušen a věc byla vrácena Městskému soudu v Praze k dalšímu řízení.

Ve vyjádření ke kasační stížnosti žalobce uvedl, že se zcela ztotožňuje s napadeným rozsudkem městského soudu. Souhlasí s aplikací ust. § 30 odst. 2 písm. e) zákona o zaměstnanosti, postup žalovaného považuje za účelový a odkaz žalovaného na rozsudek

Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 10. 2006, č. j. 6 Ads 3/2006 – 71, za nepřítomný, protože i když je žadatel o zaměstnání registrován na úřadu práce, tak mu to nezakazuje hledat si sám zaměstnání.

Kasační stížnost je podle § 102 a násl. s. ř. s. přípustná. Nejvyšší správní soud přezkoumal kasační stížností napadený rozsudek městského soudu v souladu s § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s., vázán jejím rozsahem a uplatněnými stížnými důvody. Neshledal přitom vady podle § 109 odst. 3 s. ř. s., k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti. Jelikož předmětem sporu je v daném případě právní otázka a skutkový stav, tak jak byl popsán městským soudem, nebyl účastníky zpochybněn, vycházel z něj Nejvyšší správní soud sám i v řízení o kasační stížnosti.

Kasační stížnost není důvodná.

Stěžovatel se v kasační stížnosti dovolává důvodu podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., podle něhož lze kasační stížnost podat z důvodu nesprávného posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení. Nesprávné posouzení právní otázky spočívá obecně buď v tom, že správně zjištěný skutkový stav je subsumován pod nesprávnou právní normu nebo je sice vybrána správná právní norma, ale následně je nesprávně vyložena či aplikována.

Stěžovatel spatřuje nezákonnost napadeného rozhodnutí městského soudu v tom, že nesprávně vyložil právní normu obsaženou v ustanovení § 31 písm. d) zákona o zaměstnanosti. Podle názoru stěžovatele nelze považovat za vážný důvod ve smyslu uvedeného ustanovení účast žalobce na výběrovém řízení v termínu, který mu byl jako uchazeči o zaměstnání stanoven k návštěvě úřadu práce. Městský soud v odůvodnění svého rozhodnutí dospěl k závěru, že účast žalobce dne 14. 7. 2005 na pracovním pohovoru je vážným osobním důvodem dle § 5 písm. c) bod 7 zákona o zaměstnanosti pro nedostavení se na úřad práce ve stanoveném termínu, proto ze strany žalobce nedošlo k maření součinnosti s úřadem práce. Pro závěr o důvodnosti stěžovatelem uplatněného stížního bodu je tak zásadní posouzení otázky, zda účast uchazeče o zaměstnání na výběrovém řízení konaném bez součinnosti úřadu práce, pro kterou se nedostavil na úřad práce ve stanoveném termínu, představuje jiný vážný osobní důvod ve smyslu § 5 písm. c) bod 7 zákona o zaměstnanosti.

Předně třeba poukázat na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 12. 2007, č. j. 4 Ads 122/2007 – 55, www.nssoud.cz, v němž zdejší soud již zaujal jednoznačné stanovisko k otázce relevance účasti na výběrovém řízení uchazeče o zaměstnání, pro kterou se nedostavil k úřadu práce ve stanoveném termínu, z hlediska maření součinnosti s úřadem práce podle § 31 písm. d) zákona o zaměstnanosti. V uvedeném rozhodnutí vyslovil Nejvyšší správní soud právní názor: „I. Účast na výběrovém řízení na určitou pracovní pozici představuje jiný vážný osobní důvod ve smyslu § 5 písm. c) bod 7 zákona o zaměstnanosti. II. Za maření součinnosti s úřadem práce nelze považovat situaci, kdy se uchazeč o zaměstnání nedostaví ve stanoveném termínu na úřad práce, pokud ve lhůtě stanovené v § 27 odst. 2 zákona o zaměstnanosti úřadu oznámí vážné důvody podle § 5 písm. c) téhož zákona, pro které se dostavit nemohl.“ Nejvyšší správní soud neshledal důvodu se od ustálené správní

judikatury odchýlit a proto o dané věci uvážil v souladu s právními závěry v citovaném rozhodnutí vyjádřenými.

Podle § 30 odst. 2 písm. e) zákona o zaměstnanosti uchazeče o zaměstnání úřad práce z evidence uchazečů o zaměstnání rozhodnutím vyřadí, jestliže bez vážných důvodů maří součinnost s úřadem práce (§ 31). Podle § 31 písm. d) zákona o zaměstnanosti uchazeč o zaměstnání maří součinnost s úřadem práce, jestliže se nedostaví na úřad práce ve stanoveném termínu bez vážných důvodů [§ 5 písm. c)].

Podle § 5 písm. c) zákona o zaměstnanosti se pro účely tohoto zákona rozumí vážnými důvody důvody spočívající v 1. nezbytné osobní péči o dítě ve věku do 4 let, 2. nezbytné osobní péči o dlouhodobě těžce zdravotně postižené dítě ve věku do 18 let, 3. nezbytné osobní péči o převážně nebo úplně bezmocnou fyzickou osobu nebo částečně bezmocnou fyzickou osobu starší 80 let, pokud s uchazečem o zaměstnání trvale žije a společně uhrazují náklady na své potřeby; tyto podmínky se nevyžadují, jde-li o osobu, která se pro účely důchodového pojištění považuje za osobu blízkou, 4. docházce dítěte do předškolního zařízení a povinné školní docházce dítěte, 5. místě výkonu nebo povaze zaměstnání druhého manžela nebo registrovaného partnera, 6. zdravotních důvodech, které podle lékařského posudku brání vykonávat zaměstnání nebo plnit povinnost součinnosti s úřadem práce při zprostředkování zaměstnání, nebo 7. jiných vážných osobních důvodech, například etických, mravních či náboženských, které uchazeč o zaměstnání doloží a prokáže.

Zákon o zaměstnanosti označuje za maření součinnosti s úřadem práce situaci, kdy se uchazeč o zaměstnání *bez vážných důvodů* nedostaví na úřad práce ve stanoveném termínu. Výčet vážných důvodů obsažený v § 5 písm. c) zákona o zaměstnanosti je toliko výčtem demonstrativním, neboť jiné vážné osobní důvody jsou poměrně širokým pojmem a neomezuje se jen na příklady v tomto ustanovení uvedené. Podle názoru Nejvyššího správního soudu mezi tyto vážné důvody nepochybně patří i vlastní snaha samotného uchazeče o zaměstnání nějaké zaměstnání získat, a to například formou účasti na výběrových řízeních na určitou pracovní pozici. Termín výběrového řízení nebo pohovoru určuje potenciální zaměstnavatel a uchazeč o zaměstnání jej může jen obtížně ovlivnit. Vlastní snaha o získání zaměstnání je velmi žádoucí, neboť vyjadřuje smysl a účel zákona o zaměstnanosti a činí z uchazeče o zaměstnání více než pouhého pasivního příjemce služeb úřadu práce, když současně zvyšuje šance uchazeče, že získá zaměstnání, a tím naplní účel, pro který je v evidenci úřadu veden. Aktivní hledání zaměstnání tak není v rozporu s § 8 odst. 1 písm. e) zákona o zaměstnanosti, ale naopak v souladu s jeho účelem.

Uvedeným závěrům neodporuje ani citovaný výňatek z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 10. 2006, č. j. 6 Ads 3/2006 – 71, na nějž žalovaný na podporu svých kasačních námitek odkázal. Vyslovený názor Nejvyššího správního soudu ve zmiňovaném rozhodnutí je třeba chápat v kontextu celého odůvodnění tohoto rozhodnutí a to ve své komplexnosti nijak nezpochybňuje právní závěry, které zdejší soud zaujal v nyní posuzované věci. Navíc se ve věci citovaného rozsudku zdejšího soudu jednalo o zčásti skutkově i procesně odlišnou situaci, kdy správní orgány rozhodovaly za účinnosti předchozí právní úpravy tehdy platného zákona č. 1/1991 Sb., o zaměstnanosti.

Se zřetelem ke shora uvedenému se proto Nejvyšší správní soud ztotožňuje se závěrem Městského soudu v Praze, že účast uchazeče o zaměstnání na výběrovém řízení představuje jiný vážný osobní důvod ve smyslu § 5 písm. c) bod 7 zákona o zaměstnanosti.

Žalobce byl podle věty druhé § 27 odst. 2 zákona o zaměstnanosti povinen oznámit nejpozději do 8 kalendářních dnů důvody, pro které se nedostavil na úřad práce ve stanoveném termínu, a podle § 5 písm. c) bod 7 zákona o zaměstnanosti též prokázat a doložit vážný důvod, proč v termínu nepřišel. Obě tyto povinnosti žalobce splnil, neboť dne 15. 7. 2005 (den následující po stanoveném termínu) zatelefonoval na úřad práce a zdůvodnil svou absenci, zároveň se dne 18. 7. 2005 osobně dostavil na úřad práce a opětovně omluvil své nedostavení dne 14. 7. 2005 na úřad práce. Následně po zahájení správního řízení dne 1. 8. 2005 prokázal důvod svého nedostavení předložením potvrzení o své účasti na výběrovém řízení konaném dne 14. 7. 2005 u zaměstnavatele.

Nejvyšší správní soud uzavírá, že za maření součinnosti s úřadem práce nelze považovat situaci, kdy se uchazeč o zaměstnání nedostaví ve stanoveném termínu na úřad práce, pokud ve lhůtě stanovené v § 27 odst. 2 zákona o zaměstnanosti úřadu oznámí vážné důvody podle § 5 písm. c) téhož zákona, pro které se dostavit nemohl. Městský soud v Praze tedy rozhodl správně, když napadené rozhodnutí žalovaného pro nezákonnost zrušil, neboť nebyl dán zákonný důvod pro vyřazení žalobce z evidence uchazečů o zaměstnání.

Ze všech výše uvedených důvodů dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že napadený rozsudek Městského soudu v Praze netrpí vadou podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., a kasační stížnost podle § 110 odst. 1 s. ř. s. jako nedůvodnou zamítl.

O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s., podle něhož účastník, měl-li ve věci úspěch, má proti druhému účastníkovi právo na náhradu všech nákladů řízení, pokud je vynaložil důvodně. Žalovaný v řízení o kasační stížnosti neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení.

Žalobce měl ve věci plný úspěch, a proto mu Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. přiznal právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil vůči žalovanému. Nejvyšší správní soud úspěšnému žalobci přiznal odměnu za jeden úkon právní služby, a to za sepsání vyjádření ke kasační stížnosti ze dne 10. 9. 2007 ve výši 2100 Kč [§ 7, § 9 odst. 3 písm. f) a § 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb.], a paušální náhradu hotových výdajů ve výši 300 Kč (§ 13 odst. 3 téže vyhlášky). Přiznání odměny za další úkony právní služby neshledal soud důvodným. Co se týče právního úkonu převzetí a přípravy zastoupení [§ 11 odst. 1 písm. a) téže vyhlášky], soud vzal především zřetel na to, že se jedná o zastoupení advokátem, který žalobce zastupoval již v řízení před soudem prvního stupně. Zástupci žalobce se tedy přiznává celková náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti ve výši 2400 Kč. Tuto částku je povinen žalovaný zaplatit žalobci na účet advokáta JUDr. Aleše Vídenského do 3 dnů od právní moci rozsudku.

P o u ě n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3 s. ř. s.).

V Brně dne 16. července 2008

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu